

ประกาศสถาบันวิทยาลัยชุมชน เรื่อง หลักการและแนวปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI)

ด้วยสถาบันวิทยาลัยชุมชนมีพันธกิจ “สร้างสรรค์ปัญญา พลังการเรียนรู้ ลดความเหลื่อมล้ำ นำไปสู่ ความเข้มแข็งของชุมชน” และตระหนักถึงบทบาทสำคัญของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ในการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา การพัฒนาเศรษฐกิจ และการเสริมสร้าง ศักยภาพของ บุคลากรและชุมชน สถาบันวิทยาลัยชุมชนขอประกาศเจตนารมณ์ในการนำเทคโนโลยีปัญญา ประดิษฐ์มาใช้ เพื่อสร้างโอกาสใหม่ ลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล เพื่อสร้างสรรค์ปัญญาและพลังการเรียนรู้ นำสู่ความ เข้มแข็งของนักศึกษาและชุมชน โดยส่งเสริมให้นักศึกษาและชุมชนมีความพร้อม ความรู้ความเข้าใจ ในการใช้ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ ที่เหมาะสมในการประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยยึดมั่นใน หลัก จริยธรรม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และความเท่าเทียมของทุกภาคส่วน

เพื่อให้การใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ในการศึกษา วิจัย บริการวิชาการและการบริหารงาน เป็นไปด้วย ความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และรับผิดชอบต่อสังคม สถาบันฯ จึงกำหนดหลักการและแนว ปฏิบัติการใช้ AI เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม ดังต่อไปนี้

1. หลักการ

1.1 สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ AI ในทุกภาคส่วนของสถาบัน ได้แก่

- การเรียนการสอน
- งานวิจัยและพัฒนา
- การบริหารองค์กร
- การบริการวิชาการแก่ชุมชน

1.2 จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากร เพื่อให้บุคลากร อาจารย์ นักศึกษา และผู้เรียน สามารถ เข้าถึง และใช้ AI ได้อย่างเท่าเทียม โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางที่มีข้อจำกัดทางเศรษฐกิจ (ลดปัญหา digital divide)

1.3 การใช้ AI ต้องอยู่บนพื้นฐานของมนุษย์เป็นศูนย์กลาง (Human-centric AI) เคารพศักดิ์ศรี และสิทธิของบุคคล และคำนึงถึงความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และความเป็นธรรมทางสังคม

2. แนวปฏิบัติ

2.1 การใช้ งานอย่างมีจริยธรรม

- ปฏิบัติตามกฎหมาย มาตรฐานสากล และบรรทัดฐานทางจริยธรรม
- ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิทธิมนุษยชน ก่อนการใช้งาน
- ป้องกันอคติและการเลือกปฏิบัติ (Bias) ในข้อมูลและกระบวนการของ AI

2.2 ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ

- จัดให้มีระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) และการอธิบายผลการทำงานของ AI (Explainability)
- ผู้ใช้งาน AI ต้องรับผิดชอบต่อผลกระทบของการตัดสินใจหรือข้อมูลที่ได้จาก AI

2.3 การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

- ดำเนินการตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเคร่งครัด
- ระมัดระวังถึงสิทธิส่วนบุคคล ทั้งของผู้สอน ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงข้อมูลสถาบันฯ ที่เป็นความลับ ต้องไม่ดำเนินการนอกเหนือจากพันธกิจของสถาบันฯ และที่ได้ประกาศแจ้ง ให้เจ้าของข้อมูลทราบไว้ก่อน หรือขณะให้ข้อมูลฯ
- จัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม

2.4 แนวทางการใช้ AI ในการเรียนการสอน การวิจัย และบริการวิชาการแก่ชุมชน

- ผู้สอนควรพัฒนา และส่งเสริมทักษะ รวมถึงการให้แนะนำทางการใช้งาน ปัญญาประดิษฐ์ให้กับนักศึกษา ผู้เรียน และผู้รับบริการวิชาการ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ และตระหนักรู้ถึงผลกระทบของการใช้เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ ตลอดจนการนำ AI ไปใช้ต่อยอดอย่างสร้างสรรค์
- ส่งเสริมทักษะการคิด วิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และสังเคราะห์ข้อมูล ที่ได้รับจากการใช้ เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์
- หากมีการใช้ AI เพื่อจัดทำบทความ รายงาน งานวิจัย หรือสื่อการสอน ต้องอ้างอิงแหล่งที่มา/ ระบบที่ใช้ให้ถูกต้องและโปร่งใส
- ผู้สอนและนักวิจัยต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จาก AI ก่อนนำไปใช้
- หลีกเลี่ยงการใช้ AI เพื่อการลอกเลียนผลงานหรือสร้างเนื้อหาที่ละเมิดลิขสิทธิ์ หากมีการละเมิดผู้ใช้นั้นๆ จะต้องเป็นผู้รับความผิดตามกฎหมาย
- บรรจุการให้ความรู้ด้านการใช้ AI อย่างมีจริยธรรมไว้ในรายวิชา/โครงการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5 แนวทางการใช้งานของนักศึกษา ผู้เรียนและผู้รับบริการวิชาการ

- ได้รับสิทธิการใช้งานเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ เพื่อการศึกษาเรียนรู้และการพัฒนาทักษะอย่างเหมาะสม
- ต้องมีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมี วิจารณญาณ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการใช้ เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์
- หลีกเลี่ยงการใช้ AI เพื่อการลอกเลียนผลงานหรือสร้างเนื้อหาที่ละเมิดลิขสิทธิ์ หากมีการละเมิดผู้ใช้นั้นๆ จะต้องเป็นผู้รับความผิดตามกฎหมาย

2.6 การกำกับดูแลและการพัฒนาต่อเนื่อง

- มอบหมายเจ้าหน้าที่ ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (DPO) กำกับดูแลการใช้ AI ของสถาบัน เพื่อกำกับ ติดตาม และทบทวนการใช้งาน AI ให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง
- มีช่องทางให้บุคลากร อาจารย์ นักศึกษา และผู้เรียน แจ้งข้อเสนอนะหรือปัญหาในการใช้ AI

ประกาศ ณ วันที่ 29 สิงหาคม 2568

(ดร.สิริกร มณีรินทร์)

นายกสภาสถาบันวิทยาลัยชุมชน